

Сфера інформаційних технологій посіла друге місце у вітчизняному експорті послуг у першій половині 2018 року та направила в український бюджет мільярди гривень. Про це свідчать результати дослідження експертів Асоціації «IT Ukraine» та Офісу ефективного регулювання (BRDO).

Так, цього року IT-індустрії вдалось обігнати трубопровідний транспорт у структурі українського експорту та підняти на 2 місце у цій категорії. Зараз IT складає більше 20% експортованих послуг. Окрім цього, за даними фіскальної служби, з кожним роком зростає сума виплачених IT-фірмами податків. У період 2014-2017 років це число збільшувалось на 27% щорічно і зараз сягнуло 4,1 млрд гривень. Зазначається, що велика кількість працівників галузі працюють за контрактом та сплачують єдиний внесок. Протягом 2013-2017 років він зростав у середньому на 58,8%, а у 2017 році склав 3,2 млрд гривень.

Основні витрати IT-компаній – це оплата послуг фахівців (80-85%), що пов'язують із високим доходом представників галузі. Згідно опитування, у 2017 році доходи працівників IT перевищували середню зарплату у 7 разів, а доходи вільнонайманих робітників – у 7,8 рази. Левова частка доходів української сфери інформаційних технологій має іноземне походження (США, Британія, Німеччина, Канада, Ізраїль, Швеція та Швейцарія).

За даними дослідження Exploring Ukraine IT Outsourcing Industry, Україна посідає четверте місце в світі за кількістю сертифікованих IT-спеціалістів після США, Росії та Індії. Саме фахівці IT-індустрії формують інвестиційну привабливість України, успішно працюють з провідними міжнародними компаніями, сприяють залученню інвестицій і зміцненню економіки. Кількість IT-фахівців в Україні є найбільш швидко зростаючою в Європі. Очікується, що до 2020 року число IT-фахівців в країні досягне 200 тисяч осіб.

Однією з проблем IT-галузі України є незбалансованість ринку. З одного боку, спостерігається зростаючий дефіцит професіоналів і стабільне зростання зарплат, з іншого – надлишок фахівців із недостатнім рівнем кваліфікації. Внаслідок цього посилюється конкуренція за кваліфіковані людські ресурси. В таких умовах питання кваліфікації та доступності фахівців є найбільш актуальним. У зв'язку з цим необхідно відзначити той факт, що якість і доступність освіти фахівців у сфері інформаційних технологій в Україні на сьогоднішній день залишають бажати кращого.

Швидке зростання української IT-галузі може забезпечити поступове і прогнозоване оподаткування В Україні діє спрощена система оподаткування для IT-спеціалістів в формі приватних підприємств. Серед інших стимулюючих факторів – реформа системи освіти, дотримання прав інтелектуальної власності, розвиток внутрішнього ринку, захист від нецивілізованого втручання державних органів, просування української IT-індустрії за кордоном.

Економіка України, попри всі її проблеми, дає, мабуть, одні з кращих в світі умов для запуску IT-проектів. Собівартість, а значить, і поріг входу, і ризики, неймовірно низькі, а ринок фахівців – досить широкий. Різниця в рівні зарплат між IT та іншими секторами втягує в IT-середовище все більше молодих людей і фактично фокусує розвиток країни на одній з найперспективніших світових галузей.

Вже зараз українці все частіше запускають проекти, націлені на зовнішні ринки, а команди і люди накопичують досвід таких реалізацій. Є всі шанси, що в найближчі роки ми побачимо значне зростання українських IT-продуктів, за чим напевно піде і значне зростання венчурних інвестицій в проекти і економіку країни.

IT-галузь є однією з найбільш перспективних, динамічних і інноваційних галузей сучасної економіки України. Основна проблема галузі – незбалансованість ринку: з одного боку, спостерігається зростаючий дефіцит професіоналів, з іншого – надлишок фахівців з недостатнім рівнем кваліфікації. В цілому, основою для перетворення можливостей вітчизняної IT-галузі в конкурентоспроможний сегмент світового ринку, а також реалізації IT-потенціалу Україна є стабілізація економічної і політичної ситуації в країні та методологічно обгрунтоване інституційне регулювання ринку IT – послуг.

І. Лішнянська

Науковий керівник – асист. Іваницька Н.Б.

ПРОБЛЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УКРАЇНИ НАФТО-ГАЗОВИМИ РЕСУРСАМИ

Проблема забезпечення нафтогазовими ресурсами є актуальною на сьогоднішній час. Україна має достатньо великі поклади нафти та газу і повністю могла б забезпечувати себе в енергетичних ресурсах. Але на даний час в нашій країні не вистачає цих ресурсів і нам імпортують їх іноземні країни.

Аналізуючи стан нафтогазового сектору нашої країни можна зробити висновок про нерівномірність його розвитку у різних регіонах країни. З кожним роком зменшується видобуток нафти та газу, здійснюється монополізація галузі, існує потреба в оновленні виробничо-технічної бази, модернізації обладнання, наявна висока залежність від імпортного товару. Уряд, під натиском зацікавлених в імпорті сил, не сприяє видобутку власних ресурсів, а гальмує процеси розвитку галузі.

Країні терміново потрібно шукати шляхи вирішення цих проблем задля незалежності нафтогазової галузі.

Відомо, що більшість родовищ уже виснажені і тому видобувати ресурси на цих територіях є економічно не вигідно для країни. Доцільним був би пошук та освоєння нових ділянок видобутку нафти й газу, але на це

потрібні колосальні кошти, яких на даний час у нашій країні немає. Владні органи держави більш зацікавлені в поставці імпортованих нафтогазових ресурсів ніж у видобутку власних.

Для розвитку галузі потрібно:

- зацікавленість влади у розвитку;
- створення сприятливих інвестиційних умов;
- податкові пільги та субсидії для вітчизняних підприємств;
- інформування суспільства щодо стану газових свердловин, обсягів видобутку газу, ціни його реалізації.

Необхідним є оптимальний видобуток власних ресурсів нафти і газу, зменшення монополізації економіки, створення конкурентно-спроможних енергетичних ринків.

Системні і комплексні зміни в правильному напрямку повинні покращувати нафтогазову галузь, робити кроки в енергетичній незалежності. І тоді ці заходи будуть позитивно впливати на піднесення всієї економіки України.

Ліщук К.О.

Науковий керівник – к.е.н., доц. Сенів Л.А.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТЕОРІЇ СУСПІЛЬНОГО ДОБРОБУТУ

Економічний розвиток будь-якої країни має на меті зростання добробуту суспільства. В сучасних умовах поняття добробуту суспільства охоплює проблеми забезпечення зростання соціально-економічного рівня життя населення країни.

Дослідження проблем розвитку теорії добробуту суспільства цікавить вчених протягом багатьох століть.

Батько економічної науки А. Сміт вважав, що зростання кількості благ, яке випливає з поділу праці та появи нових технологій, означає зростання добробуту суспільства та дає можливість проаналізувати залежність суспільного добробуту від продуктивності суспільної праці та її пропорційності потребам.

Інший відомий вчений, В. Парето, досліджуючи проблему добробуту прийшов до висновку, що раціональною є та ситуація, в якій розподіл благ кожної людини не можна збільшити шляхом перерозподілу ресурсів для уникнення заподіяння шкоди для добробуту когось іншого. Тобто, Парето-ефективним є такий розподіл, при якому неможливо перейти до іншого розподілу при даних уподобаннях та ресурсах, який б покращив добробут одних людей, не погіршуючи добробуту інших.

На думку Дж. Бенгтама, добробут суспільства передбачає суму індивідуальних функцій корисності членів суспільства, тобто, визначення добробуту проявляється у кількості задоволених споживачів.

Прихильник вчення неокласичної економічної школи Г. Седжвік визначив, що держава має здійснювати розподіл створеного продукту і тим самим підвищувати загальний рівень добробуту.

Значний вклад у дослідження проблеми суспільного добробуту здійснив А. Пігу, який розмежував економічний та неекономічний добробут, стверджуючи, що поліпшення або погіршення економічного добробуту не завжди призводить до відповідних тенденцій у сфері неекономічного добробуту.

У 80-90 роках ХХ ст. свій підхід до визначення теорії добробуту запропонували К. Віксель, Дж. Б'юкенен, Дж. Стіглер та ін. Отже, сучасна економічна думка продовжує дослідження теорії суспільного добробуту, з метою забезпечення високого рівня життя населення.

Г. Я. Мазурак

Науковий керівник – к.е.н. доц. Тревого О. І.

ФІНАНСОВІ ТЕХНОЛОГІЇ СУЧАСНОСТІ ТА В ПЕРСПЕКТИВІ

Фінансові технології (далі фінтех) – це нова гілка в індустрії фінансів, яка за своєю суттю становить використання нових технологій у сфері коштів. Так сюди можна віднести банківські додатки для телефону, купівлю через Інтернет, автоматичне страхування та багато чого іншого. Фінтеху також можна дати означення технології, що застосовує прогресивні ідеї, процеси чи рішення враховуючи різноманітні ситуації у бізнесі та керуючи ними.

2017 р. у сферу fintech було інвестовано \$16,6 млрд. Інвестиції, що надходили у fintech-компанії, в тому числі ті, що займаються блокчейн-рішеннями, 2018 р. збільшились удвічі в світовому масштабі, перевищивши \$55 млрд. Причому 46% усіх угод припадають на Китай, де в цей швидкозростаючий сектор було інвестовано понад \$25 млрд.

За прогнозами Bank of England до 2023 року фінтек може спричинити скорочення сукупного прибутку британських банків на 1,1 млрд. фунтів стерлінгів. Зокрема через зниження прибутків від овердрафту і вартості платіжних послуг. Також зросте ризик ліквідності, так як клієнт буде менш прив'язаний до конкретного банку.